

SØREN BOTHE, PH.D.-STUDERENDE, PSYKOLOG

TVÆRKULTURELT NEUROPSYKOLOGISK TESTBATTERI TIL EVALUERING AF PTSD-RAMTE INDIVIDER

TEST MANUAL

DIGNITY – Danish Institute Against Torture, 2023

Version 1

Det tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for til evaluering af PTSD-ramte individer – MANUAL er udviklet af Søren Bothe, på baggrund af et pilot testbatteri for traumepåvirkede Syriske flygtninge udviklet i DIGNITY, 2018 og inspireret af CNTB-testbatteriet af T. Rune Nielsen, Videnscenter for Demens.

Udover Color Trails Test, Five Digit Test and Symbol Digit Modalities Test, er testene her frit tilgængelig for klinisk brug, forskning og ikke-kommercielle formål. Test batteriet valideres I perioden år 2024-2026.

Alle forespørgsler vedrørende det tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for PTSD – MANUAL skal rettes til:

Reception@dignity.dk

DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur

Bryggervangen 55, 2100 Østerbro

København, Danmark

Tlf.: +45 33760600

Eller Psykolog Søren Bothe

Sobo@dignity.dk

DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur

Bryggervangen 55, 2100 Østerbro

København, Danmark

Tlf.: +45 33760600

”Dette materiale er støttet økonomisk af Offerfonden. Materialets udførelse, indhold og resultater er alene forfatterens ansvar. De vurderinger og synspunkter, der fremgår af materialet, er forfatterens egne og deles ikke nødvendigvis af Rådet for Offerfonden”.

| RÅDET FOR OFFERFONDEN |
COUNCIL OF THE DANISH VICTIMS FUND

Table of Contents

INTRODUKTION.....	3
Det tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for ofre af PTSD.....	3
Introduktion til test batteriet	4
Patient registreringsark	4
Administration og Scoring.....	6
Recall of Pictures Test 15	7
RPT -15 NAVNGIVNING	7
RPT-15 GENKALDELSE.....	7
RPT-15 FORSINKET GENKALDELSE	7
RPT-15 GENKENDELSE.....	8
Color Trails Test (CTT)	9
Five Digit Test (FDT)	10
Auditory Verbal Learning Test (AVLT)	11
Umiddelbar genkaldelse I-V	11
Genkaldelse efter interferens.....	11
Genkendelse	12
Digit Span (WAIS-III)	13
Digit Span Fremad	13
Digit Span Baglæns.....	13
Symbol Digit Modalities Test	14
Rey Complex Figure Test	15
Kopiering	15
Forsinket genkald	15
Verbal Fluency	16
DYR	16
Varer i Supermarked.....	16
Referencer.....	17

INTRODUKTION

Den tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for PTSD er designet til vurdering af kognitive vanskeligheder hos kulturelt, sprogligt og/eller uddannelsesmæssigt forskellige personer med PTSD. Testbatteriet er beregnet til tværkulturel vurdering af personer fra etniske minoritetsgrupper, men kan også være relevant for vurdering af lavtuddannede personer fra majoritetsgrupper. Testbatteriet er designet til administration med en tolk i klinisk behandling af personer med PTSD. Testbatteriet er under udvikling og bliver i øjeblikket valideret i et ph.d.-projekt af Søren Bothe i perioden 01.04.2024-01.06.2026.

Kontakt Søren Bothe for eventuelle spørgsmål vedrørende testbatteriet:

Søren Bothe

sobo@dignity.dk

31 50 41 16.

Testbatteriet består af:

- Testmanual
- Registreringsark
- Testmaterialer

Testbatteriet er udviklet til brug af neuropsykologer eller andet kvalificeret sundhedspersonale. Kvalifikationer inden for kognitive tests og vurdering samt kendskab til administration og scoring er påkrævet. Manualen indeholder en beskrivelse af de enkelte tests og hvordan de skal administreres og scores. Derudover indsamles der i øjeblikket normative data.

Testbatteriet er frit tilgængeligt for kvalificeret sundhedspersonale. Nogle af testene har dog copyright og skal købes fra deres respektive udgivere. Dette gælder:

Color Trails Test 1 og 2. Tilgængelig fra Psychological Assessment Resources (PAR) eller Hogrefe Publishing Group.

Five Digit Test. Tilgængelig fra TEA Ediciones.

Symbol Digit Modalities Test SDMT

For deltagere i valideringen af testbatteriet i perioden april 2024 til juni 2026 er copyright købt. Evidens for testbatteriets tværkulturelle egenskaber undersøges i øjeblikket gennem videnskabelige studier.

Det tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for ofre af PTSD

Det tværkulturelle neuropsykologiske testbatteri for PTSD er udviklet på grund af en stigende efterspørgsel efter kognitive tests, der er gyldige til vurdering af personer fra etniske minoritetsgrupper i Europa. En udfordring med traditionelt anvendte kognitive tests er, at de kan være uhensigtsmæssige eller endda vildledende ved vurdering af personer med PTSD, begrænset uddannelse og sproglige færdigheder. Desuden er traditionelt anvendte tests generelt ikke designet til administration med en tolk. Kulturel, sproglig og uddannelsesmæssig testbias er veldokumenteret på tværs af de fleste traditionelt anvendte kognitive tests. Som følge heraf er der en risiko for, at disse tests kan bidrage til fejlklassifikation af kognitive vanskeligheder hos personer med forskellig kulturel, sprog og uddannelsesmæssig niveau.

Testbatteriet er designet med henblik på at være relevant for:

- Evaluering af kognitive vanskeligheder hos personer, der lider af PTSD.
- Anvendelse på tværs af etniske grupper og sprog uden behov for at ændre indholdet.
- Let administration med en tolk.
- Anvendelse med personer med begrænset eller ingen uddannelse.

En feasibility-undersøgelse viser, at flertallet af testene er gennemførlige i en traumatisk population (Bothe, Nielsen & Thøgersen, 2024, In writing).

Introduktion til test batteriet

Testbatteriet består af 8 tests, der er beregnet til at måle 4 brede kognitive domæner, der typisk måles i traumatiske populationer: Opmærksomhed, Hukommelse, Tempo og Eksekutive Funktioner. De enkelte tests i testbatteriet præsenteres kort i Tabel 1. Batteriet inkluderer primært tidligere offentliggjorte tests, men derudover blev der udviklet en ny test: Recall of Pictures Test – 15 items (RPT-15). Ved designet af testbatteriet blev der lagt vægt på at inkludere tests med enkle verbale instruktioner, der let kan oversættes af en tolk, samt tests, der er baseret på billeder i stedet for verbale stimuli. Den nuværende testmanual beskriver kort hver anvendt test og inkluderer en beskrivelse af den administrative procedure og scoring af hver test. Hvor relevant inkluderes en beskrivelse af tolkerens rolle ved tolkemedieret neuropsykologisk testing.

Patient registreringsark

Testbatteriet inkluderer Patient Registreringsarket, der primært er inkluderet som en del af valideringen af testbatteriet. Patient Registreringsarket indeholder identifikation af patienten, sprog og tolk, testdato samt oplysninger om afdeling og den psykolog, der administrerer testen. Efter fuldførelsen af det neuropsykologiske testbatteri bliver psykologen bedt om at udfylde ”test completion codes”. Dette er vigtigt for at måle årsagen til, hvorfor en test ikke er blevet fuldført. ”test completion codes” er som følger:

1. Test Gennemført: Patienten reagerede på en måde, der er i overensstemmelse med testens krav. For eksempel kan patienten have klaret sig godt eller dårligt (kan inkludere neologismer [dvs. forvrængede eller fragmenterede ord, opfundne ord] for Auditory Verbal Learning Test [AVLT] eller Fluency eller forbindelse af alle cirkler på Color Trails Test [CTT]).
2. Forsøg på Testadministration: Patienten kunne ikke eller ville ikke reagere på en måde, der er i overensstemmelse med testens krav på grund af deres faktiske tilstand. Den lavest mulige score tildeles (kan inkludere patienten, der kun tegner et smilende ansigt på CTT, taler om at gå hjem i stedet for at give AVLT-ord osv.). Denne kode skal også bruges til en patient, der indledningsvis overholder opgavekravene, men derefter nægter at fuldføre testen eller begynder at reagere på en måde, der er inkonsekvent med opgavekravene. Brug den lavest mulige råscore tilgængelig for testen.
3. Testadministration Ikke Forsøgt: Patienten blev syg eller skulle til læge samtale eller af en anden årsag, der var uden for patientens eller undersøgerens kontrol. Forsøg på at genadministrere testen var ikke muligt.

Patientrapportformularen indeholder desuden et eksempel på et journalnotat af den færdige neuropsykologiske test. Det medfølgende eksempel er et imaginær journalnotat brugt til at illustrere, hvordan en patientjournal kunne se ud (med inspiration fra (Gade et al., 2021, Chapter 36)) og hvad der kan forstyrre en neuropsykologisk test af en traumatiseret flygtning.

Tabel 1. Beskrivelse af Test Batteriet

Test	Description	Score range
Hukommelse		
Digit Span	Genkaldelse af et stigende antal cifre (første forsøg i en fremadrettet retning, andet forsøg i en bagudrettet retning)	
Recall of Pictures Test 15 (RPT-15-15)	Læring og genkaldelse af 15 farvede billeder på tre indlæringsforsøg; Fri genkaldelse og genkaldelse og genkendelse efter 10-minutters interferensperiode.	0-15
Auditory Verbal Learning Test (AVLT)	En kultursensitiv version af CVLT, tilpasset af WHO, der måler verbal hukommelse, genkendelse og genkendelse. En ordliste med 15 ord gentages 5 gange (Liste A), hvor testtageren gentager så mange som muligt efter hver gentagelse. Derefter gentages en distraktionsordliste (Liste B) én gang, hvorefter testtageren bliver bedt om at gentage Liste A uden gentagelse. Efter 15 minutter bliver testtageren bedt om at vælge ord fra Liste A i en liste på 30 ord. AVLT har god korrelation med CVLT ($r=.32-.47$). (Spreeen & Strauss, 1998)	0-15 for hver trial (trial 1-5, trial retention (15 min), trial genkendelse)
Sprog		
RPT-15-15 -Picture Naming	Navngivning af de 15 farvede billeder i det første indlæringsforsøg på RPT-15.	0-15
Category Verbal Fluency	Består af to komponenter: supermarkedsvare og dyr. Antal ord på 1 minut.	Antal korrekte ord produceret
Eksekutive Funktioner		
Color Trails Test (CTT)	Har to komponenter: CTT 1 kræver, at deltagerne forbinder nummererede cirkler i stigende rækkefølge; CTT 2 kræver, at deltagerne forbinder nummererede cirkler i stigende rækkefølge, mens de skifter mellem pink og gul farvet (dvs. pink 1, gul 2, pink 3, gul 4 osv.).	Tid i sekunder
Five Digit Test (FDT)	Har tre komponenter: FDT 1 kræver, at deltagerne nævner en serie på 50 cifre; FDT 2 at tælle en serie på 50 stjerner; FDT 3 at tælle en serie på 50 cifre, hvor den numeriske værdi af cifrene er uoverensstemmende med antallet af cifre.	Tid i sekunder
Symbol Digit Modalities Test (SDMT)	SDMT er en tidsbaseret test, der måler eksekutive funktioner, sammenlignelig med WAIS-IV-Coding subtest (Spreeen & Strauss, 1998) og beskrives som kulturfri (O'Bryant et al., 2007). Deltagerne præsenteres med en symbolnøgle, der svarer til numrene 1-9. Efter 10 øve-items får testtageren 90 sekunder til at fuldføre så mange items som muligt.	Korrekt items på 90 sekunder (uden øve-items)
Visuospatiale Funktioner		
Recall of Complex Figure	Kopi af en kompleks figur og, uden advarsel, genkaldelse efter en 3-minutters interferensperiode.	0-22

Administration og Scoring

Det anbefales, at testbatteriet administreres på testpersonens dominerende sprog. Flersprogede testpersoner bør have lov til at svare på et hvilket som helst af deres talte sprog. Ved neuropsykologisk test på tværs af sprog anbefales det kraftigt at administrere testbatteriet med en tolk.

Den følgende del af manualen inkluderer anbefalinger til testinstruktioner, der kan anvendes under administrationen af testbatteriet. Testinstruktionerne er vejledende og repræsenterer eksempler på, hvordan instruktionerne kan formuleres. De består af korte sætninger, der er passende til administration med tolk, da sætninger kan præsenteres én ad gangen, hvilket tillader tolken at oversætte efter hver præsentation. Testinstruktioner bør gentages eller omformuleres efter behov, men uden at give ledetråde til det korrekte svar eller hvordan testen skal løses. Testpersonens forståelse af testinstruktionen er afgørende. Det kan være særligt vigtigt at give mere detaljerede instruktioner ved vurdering af personer med begrænset eller ingen formel uddannelse, som måske ikke er fortrolige med testsituationen og har begrænset forståelse af formålet med testen og hvad der forventes.

Testbatteriet bør kunne administreres på cirka 60 minutter (af neuropsykologer eller andet kvalificeret sundhedspersonale).

Recall of Pictures Test 15

RPT-15 NAVNGIVNING

Administration

Vis testpersonen siden med 15 farvede billeder af almindelige objekter.

SIG: *Fortæl mig venligst navnene på tingene på disse billeder.*

Billederne kan navngives på ethvert sprog, som testpersonen taler. Hvis nødvendigt kan hvert billede peges ud for testpersonen for at fremkalde navngivning. Testpersonens svar noteres på Recall of Pictures Test-registreringsarket. Forkerte svar rettes ikke, medmindre testpersonen svarer med en semantisk kategori, f.eks. hvis "sko" nævnes som "tøj".

Scoring Et point gives for hvert korrekt navngivne billede. Korrekt navngivne billeder på ethvert sprog, som testpersonen taler, accepteres som korrekte. Scoreområdet er 0-15 point.

RPT-15 GENKALDELSE

Administration – trial 1

Efter navngivning af tingene på billederne vendes papiret, så billederne er ude af syne, og uden forudgående advarsel bliver testpersonen bedt om at genkalde så mange af billederne som muligt.

SIG: *Fortæl mig venligst så mange af tingene på billederne, jeg lige har vist dig, som du kan huske.*

Scoring

Korrekt genkaldte billeder noteres på Recall of Pictures Test-registreringsarket.

Administration - Forsøg 2 og 3

SIG: *Nu viser jeg dig billederne igen. Derefter vil jeg gerne have, at du igen fortæller mig så mange af tingene på billederne, som du kan huske.*

Vis siden med 15 farvede billeder af almindelige objekter igen og lad testpersonen se på dem i op til 30 sekunder. Selvom det ikke er anmodet, kan testpersonen navngive billederne. Hvis testpersonen angiver, at han/hun er klar til at genkalde billederne, inden han/hun har set dem i 30 sekunder, bør han/hun opfordres til at se nøje på billederne.

SIG: *Er du sikker på, at du har set nøje på billederne?*

Derefter vendes siden, så billederne er ude af syne, og testpersonen bliver igen bedt om at genkalde så mange billeder som muligt. **SIG:** Nu, fortæl mig igen så mange af tingene på billederne, som du kan huske. Efter hvert forsøg noteres korrekt genkaldte billeder på Recall of Pictures Test-registreringsarket. Alle tre forsøg skal fuldføres, også hvis testpersonen genkalder alle billeder i Forsøg 1 eller 2. Efter Forsøg 3:

SIG: *Prøv venligst at huske billederne. Jeg vil spørge dig om dem igen senere.*

Scoring

Et point gives for hvert korrekt genkaldt billede. Det utilsigtede genkald resultatet er antallet af korrekt genkaldte billeder i Forsøg 1. Øjeblikkelig genkald resultatet er gennemsnittet over de tre forsøg afrundet til nærmeste hele tal. For eksempel, hvis testpersonen genkalder 4, 5 og 7 billeder i løbet af de tre forsøg, er det utilsigtede genkald resultat 4, og det øjeblikkelige genkald resultat er $16/3 = 5,33$, afrundet til 5. Scoreområdet er 0-10 point. Hvis et billede forkert navngives under præsentationen af billederne og navngives på samme måde ved genkaldelse, accepteres dette som korrekt genkald. For eksempel, hvis sko nævnes og genkaldes som 'en støvle'. Hvis et billede forkert navngives under præsentationen af billederne, men det korrekte navn bruges ved genkaldelse, accepteres dette også som korrekt genkald. For eksempel, hvis sko nævnes som 'en støvle', men genkaldes som 'en sko'. Ikke-verbale svar, der klart indikerer genkald af billederne, accepteres som korrekt genkald.

RPT-15 FORSINKET GENKALDELSE

Administration

Forsinket genkaldelse administreres cirka efter 10 minutter (efter afslutning af Color Trails Test og Five Digit Test, hvis fuld batteri administreres).

SIG: For lidt tid siden bad jeg dig om at forsøge at huske 10 billeder. Fortæl mig venligst så mange af billederne, som du kan huske.

Denne gang vises billederne ikke for testpersonen.

Scoring

Et point gives for hvert korrekt genkaldt billede. Scoringsprocedurerne er de samme som i RPT Øjeblikkelig Genkaldelse. Scoreområdet er 0-10 point.

RPT-15 GENKENDELSE

Administration

Efter afslutningen af forsinket genkaldelse vises testpersonen siden med 15 farvede billeder af almindelige objekter, som er blandet med billeder af 15 nye objekter.

SIG: På denne side er de 15 billeder, jeg viste dig tidligere, blevet blandet med 15 andre billeder. Fortæl mig venligst, hvilke af billederne jeg viste dig tidligere.

Testpersonen kan enten navngive de genkendte billeder, pege på dem eller begge dele. Hvis testpersonen har en usystematisk tilgang, kan det være nødvendigt at bede testpersonen om at fokusere på en linje med billeder ad gangen for at sikre, at de evaluerer alle billederne på siden. Både korrekte og ukorrekte svar noteres på registreringsarket. Testpersonen får ikke feedback på svarene.

Scoring

Et point gives for hvert korrekt genkendt billede, trukket fra et point for hvert falsk positivt svar. For eksempel, hvis testpersonen korrekt genkender 9 billeder og har 2 falske positive svar, er scoren $9-2=7$ point.

Minimumscoren er dog nul. For eksempel, hvis testpersonen korrekt genkender kun 4 billeder, men har 6 falske positive svar, er scoren 0 point. Scoreområdet er 0-15 point.

Color Trails Test (CTT)

Color Trails Test (CTT) er underlagt ophavsretsbeholdninger og skal købes fra Psychological Assessment Resources (PAR) eller Hogrefe Publishing Group. CTT er en ikke-alfabetisk version af Trail Making Test og er udviklet for at muliggøre en bredere tværkulturel vurdering af vedvarende opmærksomhed og skiftende opmærksomhed. CTT administreres ved hjælp af de originale materialer og i overensstemmelse med procedurerne beskrevet i Color Trails Test professionelle manual, med undtagelse af at der gives op til 20 sekunder til at finde næste cirkel (i stedet for 10), før den korrekte cirkel peges ud for testpersonen.

Kort beskrivelse af administrationen af CTT

CTT har to dele: CTT 1 og CTT 2. CTT 2 administreres ikke til testpersoner med <1 års uddannelse.

Instruktioner kan præsenteres enten verbalt eller med visuelle ledetråde. I CTT 1 og CTT 2 præsenteres testpersonen for en side med nummererede cirkler trykt med pink eller gul baggrund:

- I CTT 1 bruger testpersonen blyant til hurtigt at forbinde cirkler nummereret 1-25 i rækkefølge.
- I CTT 2 forbinder testpersonen hurtigt cirkler nummereret 1-25 i rækkefølge, men veksler mellem pink og gul baggrund.

Tiden til at fuldføre hver del måles ved hjælp af et stopur.

Scoring

Scoren er tiden (i sekunder) til at fuldføre hver del af CTT. Når det administreres som en del af testbatteriet, er den maksimale score 500 sekunder, hvorefter testpersonen venligt takkes for sin indsats. Kvalitative træk ved præstationen, såsom næsten-fejl, opfordringer, fejl i nummerrækkefølge og fejl i farverækkefølgen, kan bemærkes, men scores ikke.

Five Digit Test (FDT)

FDT er underlagt ophavsretsbeskrænsninger og skal købes fra TEA Ediciones eller fra Hogrefe forlag. FDT administreres ved hjælp af de originale materialer og i overensstemmelse med procedurerne beskrevet i Five Digit Test Manual.

Kort beskrivelse af FDT administration

FDT er en ikke-læsende Stroop-test, der blev udviklet til flersproget vurdering af mental behandlingshastighed og opmærksomhedskontrol, samtidig med at effekten af uddannelse minimeres. FDT består af fire dele, men kun de første tre dele (Læsning, Tælning, Inhibition) administreres som en del af testbatteriet. Den fjerde test kan administreres, hvis psykologen vælger det. Tiden til at fuldføre hver del måles ved hjælp af et stopur. I FDT Læsning, Tælning og Inhibition præsenteres testpersonen for en side med 50 kasser med en til fem cifre eller stjerner:

- I FDT Læsning læser testpersonen hurtigt tallet i hver boks (1-5).
- I FDT Tælning tæller testpersonen hurtigt antallet af stjerner i hver boks (1-5).
- I FDT Inhibition tæller testpersonen hurtigt antallet af cifre i hver boks (1-5) uden at læse cifrene.
- I FDT Inhibition/Skift læser testpersonen hurtigt antallet af cifre i hver boks (1-5), men skal skifte til at læse tallet i hver boks med en fed markering, der placeres tilfældigt (gennemsnitligt hver femte boks).

Tolkens rolle

I tolkemedieret vurdering bør tolken ikke foretage simultan oversættelse i FDT, da dette kan øge tiden til at fuldføre testen og negativt påvirke testresultaterne. Det anbefales at anvende en eller flere af følgende strategier:

- Instruer tolken i at holde øje med præstationer og markere fejl på FDT- registreringsarket.
- For testning af deltagere, der taler arabisk eller farsi, oversættes en liste over udtalen af cifre-ordene EN, TO, TRE, FIRE, FEM ordret på scorings-arket, så psykologen kan følge præstationer og identificere eventuelle fejl.
- Testpersonen kan blive bedt om at sige ord-cifrene på dansk, da dette sandsynligvis er almindelige ord for deltageren.

Scoring

Scoren er tiden (i sekunder) til at fuldføre hver del af FDT. Antallet af rettede og ikke-rettede fejl kan bemærkes til kvalitativ fortolkning af testresultaterne, men scores ikke.

Auditory Verbal Learning Test (AVLT)

Auditory Verbal Learning Test (AVLT) er et kulturelt følsomt vurderingsværktøj, tilpasset fra California Verbal Learning Test (CVLT) af WHO. Den måler verbal hukommelse, genkaldelse og genkendelse. Testen indebærer gentagelse af en liste med 15 ord (Liste A) fem gange, med en interferensperiode ved brug af Liste B. Målet er at vurdere øjeblikkelig genkaldelse, genkaldelse efter interferens og genkendelse efter en forsinkelse.

Instruktionerne til AVLT er inkluderet på scorings-arket, men gentages nedenfor. Scorings-arket inkluderer et ekstra scorings-ark, der skal udleveres til tolken.

Umiddelbar genkaldelse I-V

Administration

For delprøve 1 gives følgende instruktioner:

SIG: *Jeg vil læse en liste med ord op. Lyt nøje, og når jeg stopper, skal du fortælle mig så mange ord, du kan huske. Det betyder ikke noget i hvilken rækkefølge, du gentager dem.*

Ved første oplæsning af den lange liste kan nogle patienter distraheres af frygt for fiasko. Her kan det være gavnligt at inkludere følgende i instruktionen: "*Der er så mange ord, at du ikke vil huske dem alle første gang. Prøv bare at huske så mange som muligt*". Bemærk rækkefølgen af de genkaldte ord og eventuelle associationer, som testpersonen laver. Hvis testpersonen spørger, om de allerede har nævnt et ord, informeres de om dette, men informer ikke frivilligt, at et ord er blevet gentaget. Når testpersonen angiver, at de ikke kan huske flere ord, genlæs listen for delprøverne II-V med følgende instruktioner:

SIG: *Nu vil jeg læse den samme liste igen, og når jeg stopper, vil jeg have, at du igen fortæller mig så mange ord, du kan huske, inklusive de ord, du nævnte første gang. Det betyder ikke noget i hvilken rækkefølge, du siger dem. Så mange som du kan huske.*

Tolkens rolle

Ved tolkemedieret testning modtager tolken en kopi af scorings-arket. Efter en verbatim oversættelse af psykologens instruktioner instrueres tolken i at læse ARABISK/FARSI-ordene skrevet på scorings-arket med en hastighed på ét ord pr. sekund. Tolkens opgave er derefter at skrive de ord, testpersonen husker, på det samme scorings-ark. Gennem hele denne proces sikre psykologen processen psykologen og giver vejledning.

Scoring

Indtast antallet af korrekt huskede ord (0-15) for hvert forsøg på scorings-arket.

Genkaldelse efter interferens

Administration

Efter delprøve 5 læses Liste B op med instruktioner som på den første (A) listeprobe.

SIG: *Nu vil jeg læse en anden liste med ord. Lyt nøje, for når jeg stopper, skal du gentage så mange ord, du kan huske. Det betyder ikke noget i hvilken rækkefølge, du gentager dem. Prøv bare at huske så mange som muligt.*

Umiddelbart efter forsøget med Liste B beder undersøgeren patienten om at huske så mange ord fra den første liste (Liste A) som muligt (Forsøg 6) uden yderligere præsentation af disse ord.

SIG: *Fortæl mig nu alle de ord, du kan huske fra den første liste.*

Scoring

Indtast antallet af korrekt huskede ord (0-15) for hvert forsøg på scorings-arket. Scoren fra interferenslisten (Liste B) kan registreres, men er ikke en del af testbatteriet.

Genkendelse

Administration

Efter en 15-minutters forsinkelsesperiode (eller efter fuldførelse af Digit Span, SDMT, Rey og verbal flydighed, hvis fuld testbatteri administreres), præsenteres genkendelsesarket, der inkluderer 15 ord fra Liste A og 15 nye ord i tilfældig rækkefølge. SIG: Her er ordene, der var på ordlisten, der blev læst til dig fem gange, og nogle ord, der ikke var på listen. Ring venligst de ord, der blev læst til dig før.

Scoring

Indtast antallet af korrekt genkendte ord (0-15) fra Liste A på scorings-arket.

Digit Span (WAIS-III)

Digit Span-testen, en del af Wechsler Adult Intelligence Scale-III (WAIS-III) designet af Wechsler (2011), til at måle opmærksomhed og arbejdshukommelse. Denne test indebærer gentagelse af rækker af tal først fremad, derefter baglæns.

Digit Span Fremad

Administration

Begynd med Opgave 1:

SIG: *Jeg vil nu sige nogle tal. Lyt godt efter, fordi efter jeg har sagt tallene, skal du gentage dem i samme rækkefølge.*

Tallene læses med en hastighed på ét per sekund. Gå videre til næste sæt, uanset korrekthed, indtil begge sæt i en opgave besvares forkert.

Digit Span Baglæns

Administration

Begynd med en øveopgave:

SIG: *Jeg vil nu sige nogle flere tal, men denne gang vil jeg gerne have, at du siger tallene i omvendt rækkefølge. Hvis jeg siger 7 - 1 - 9, hvad skal du så sige?*

Hvis testtageren svarer korrekt, fortsæt; hvis ikke, forklar opgaven, indtil forståelsen opnås.

SIG: *Lad os prøve nogle flere.*

Fortsæt med Opgave 1 på testsiden. Gå videre til næste sæt, uanset korrekthed, indtil begge sæt i en opgave besvares forkert.

Tolkens rolle

I tolkemedieret vurdering får tolken scoring-arket. Efter en ordret oversættelse af psykologens instruktioner instrueres tolken i at læse tallene højt fra den første række med en hastighed på ét ord pr. sekund. Tolkens opgave er derefter at verificere, om tallene huskes korrekt af testpersonen, og afslutte forsøget, efter at begge sæt i en opgave er forkerte. Gennem hele denne proces overvåger psykologen og giver vejledning.

Scoring

Et point tildeles for hver korrekt reproduktion, både fremad og baglæns. For at standardisere scoren i henhold til WAIS-III-normer, læg fremad- og baglænscorene sammen for at få en samlet score (i intervallet 0-17).

Symbol Digit Modalities Test

Symbol Digit Modalities Test (SDMT) er en tidsbaseret vurdering, sammenlignelig med WAIS-IV-Coding subtest (Spreen & Strauss, 1998), anerkendt som kulturelt sensitiv (O'Bryant et al., 2007). Den evaluerer eksekutive funktioner og processeringshastighed. Testpersonen præsenteres for en symbolnøgle, der svarer til tal fra 1-9, og får til opgave at matche abstrakte symboler med numeriske cifre inden for en given tidsramme.

Administration

Placér testsiden foran testpersonen og peg på symbol-/talnøglen.

SIG: *Se på disse felter. Bemærk, at hver har et symbol ovenfor og et tal nedenunder. Hvert symbol svarer til et forskelligt tal. Peg på første række og forklar: SIG: Her vises kun symbolerne, men felterne nedenunder er tomme. Din opgave er at skrive de manglende tal i hvert felt. Nogle symboler er spejlvendte af hinanden. Prøv at udfylde rækken her.* Testpersonen fuldfører rækken indtil den dobbelte streg på første række. Ret eventuelle fejl og sikr forståelse.

SIG: *Når jeg siger til, start her. Udfyld felterne så hurtigt som muligt uden at springe nogen over.*

Start stopuret og stop testpersonen efter 90 sekunder.

Scoring

Et point tildeles for hvert korrekt nummereret symbol (0-110) inden for 90 sekunder, med undtagelse af de ti øvelementer.

Rey Complex Figure Test

Kopiering

Administration

Vis testpersonen siden med den komplekse figur.

SIG: *Venligst, kopier denne figur så præcist som muligt.*

Testpersonen har ikke lov til at dreje siden, når de kopierer figuren eller bruge hjælpemidler såsom en lineal.

Fortæl ikke testpersonen, at de vil blive bedt om at huske figuren.

Scoring

Se Complex Figure scorings-arket for detaljerede bedømmelseskriterier. Scoren går fra 0-22 point.

Forsinket genkald

Administration

Forsinket genkaldelse anmodes om efter cirka 3 minutter (efter afslutning af Fluency, hvis det fulde batteri administreres).

SIG: *For lidt siden bad jeg dig om at kopiere en kompleks figur. Nu vil jeg gerne have, at du tegner figuren igen, men denne gang uden at vise den for dig. Tegn venligst figuren så præcist som muligt og med så mange detaljer, du kan huske.*

Scoring

Se Complex Figure scorings-arket for detaljerede bedømmelseskriterier. Scoren går fra 0-22 point..

Verbal Fluency

DYR

Administration

SIG: *Jeg vil tage tid på dig i et minut. I det minut vil jeg gerne have, at du fortæller mig navnene på så mange forskellige dyr som muligt. Vi vil se, hvor mange forskellige dyr du kan nævne på et minut. Begynd venligst nu.* Gentag instruktionen efter behov. Start tiden, når testpersonen siger det første dyrenavn. Hvis testpersonen spørger, om alle slags dyr accepteres som korrekte, såsom fisk, fugle, insekter osv., bekræftes det, at alle slags dyr accepteres som korrekte. Hvis testpersonen holder en pause med at sige dyr i mere end 10 sekunder, SIG: *Kan du fortælle mig navnene på andre dyr?*

Tolkens rolle

Alle dyr nævnt på et minut noteres på scoring-arket for verbal fluency. I en tolkemedieret vurdering kan det være udfordrende for tolken at lave simultanoversættelse af dyrenavne. Ofte vil tolken være ude af stand til at følge testpersonens tempo, eller testpersonen vil vente på, at tolken oversætter et dyrenavn, før de producerer det næste. Derfor anbefales det, at tolken instrueres i at skrive dyrenavnene ned og gennemgå og score dem sammen efterfølgende. Alternativt kan tolken instrueres i at sige "ja" for hvert nyt dyrenavn og sætte et mærke for hvert dyrenavn på registreringsarket. I så fald skal tolken kontrollere, at det samme dyr ikke nævnes mere end én gang. Lydoptagelse af testpersonens svar kan også bruges til at gennemgå og score dyrenavne med tolken efterfølgende.

Scoring

Et point tildeles for hvert forskelligt dyr nævnt på et minut. Alle slags dyr accepteres som korrekte, herunder både hovedkategorier og underkategorier. For eksempel giver hest, hingst, føl hver et point. Forkerte svar og gentagelser giver ikke point, men kan sættes i parentes på registreringsarket til kvalitativ fortolkning af testresultaterne. I tolkemedieret vurdering kan det være vigtigt at bede tolken om afklaringer. For eksempel, hvis tolken oversætter to dyrenavne som "lille hest" og "stor hest", vil det være vigtigt at afklare, om dette henviser til to forskellige typer heste på testpersonens sprog. Hvis det henviser til to forskellige typer heste, gives 2 point. Men hvis testpersonen faktisk sagde "lille hest" og "stor hest", gives kun 1 point.

Varer i Supermarked

Administration

SIG: *Jeg vil gerne have, at du fortæller mig så mange forskellige ting, du kan købe i et supermarked, som muligt inden for et minut. Det vil sige så mange forskellige ting, du kan købe i et supermarked, så hurtigt som muligt. Begynd venligst nu.*

For at gøre opgaven mere konkret kan navnet på en bestemt supermarkeds-kæde angives: For eksempel kunne det være [navn på stor supermarkeds-kæde]. Gentag eller omformuler instruktionen efter behov. Start tiden, når testpersonen siger det første supermarkedsvare. Hvis testpersonen spørger, om alle slags ting, man kan købe i et supermarked, accepteres som korrekte, såsom grøntsager, tøj, kød osv., bekræftes det, at alle slags ting, man kan købe i et supermarked, accepteres som korrekte. Hvis testpersonen holder en pause med at sige supermarkedsvare i mere end 10 sekunder, SIG: *Kan du fortælle mig andre ting, du kan købe i et supermarked?* Se DYR-delprøven vedrørende anbefalinger for tolkemedieret administration. Testpersonen stoppes efter et minut. Alle supermarkedsvare, der nævnes på et minut, noteres på scorings-arket for verbal kategoriflydighed.

Scoring

Et point tildeles for hver forskellig supermarkedsvare nævnt på et minut. Alle slags supermarkedsvare accepteres som korrekte, herunder både hovedkategorier og underkategorier. For eksempel giver frugt, citrus, citron hver et point. Forkerte svar og gentagelser giver ikke point, men kan sættes i parentes på registreringsarket til kvalitativ fortolkning af testresultaterne. Se DYR-delprøven vedrørende anbefalede scoringprocedurer ved tolkemedierede vurderinger.

Referencer

CD DIGNITY
DANSK INSTITUT MOD TORTUR